

**Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Cumhuriyeti
Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve
Korunmasına İlişkin Anlaşma**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İtalya Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra Akit Taraflar olarak anılacaktır),

iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin gelişmesi ve özellikle bir Akit Taraf yatırımcısının diğer Akit Taraf ülkesindeki yatırımları için uygun ortamın tesisi arzusu ile,

mezkur yatırımların, Uluslararası Anlaşmalara dayanarak karşılıklı olarak teşviki ve korunmasının her iki Akit Tarafın refah seviyesini güçlendirecek iş ortaklarını özendirici bir katkısı olacağına bilinci ile,

aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır.

Madde 1

Tanımlar

İşbu Anlaşmada,

1. "Yatırım", bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra bir Akit Tarafın uyruğunda bulunan gerçek ya da tüzel kişi tarafından diğer Akit Tarafın ülkesinde, onun kanunlarına ve nizamlarına uygun olarak yatırılmış her türlü mal varlığını ifade eder.

Varlıkların yatırım ya da yeniden yatırım şeklinde olabilecek herhangi bir değişiklik bunların yatırım olma özelliğini etkilemez.

Yukarıda belirtilen genel hükümleri sınırlamamak şartıyla "yatırım" terimi aşağıdakileri içerir:

a) taşınır ya da taşınmaz mal ve yatırım amacıyla kullanıldıkları sürece diğer kişilerin gayrimenkulleri üzerindeki rehinler de dahil olmak üzere diğer aynı haklar;

b) bir yatırım ile ilgili ortaklık, hisse senetleri, tahvilat, hisse payı ya da şirketlere katılımın diğer şekilleri;

c) bir yatırımla ilgili olan para alacakları ve kredi anlaşmalarından doğan faiz ödemeleri veya ekonomik değere haiz yükümlülükler, hizmetler ve servislerle aşağıda 5. paragrafta belirtilen yeniden yeniden yatırımda kullanılmış hasılat;

d) telif hakları, ticari markalar, patentler, sanayi tasarımları ve diğer fikri ve sinai haklar, know-how, ticari sırlar, ticari isimler ve peştemaliye;

e) kanunla ya da sözleşme sonucu doğan mali karakteri olan her türlü hak ve bir yatırımla ilgili doğal kaynakların aranması, işlenmesi, çıkarılması ve kullanılması da dahil iş faaliyetlerini düzenleyen geçerli düzenlemelere uygun olarak verilen her türlü lisans, imtiyaz ve franchise;

2. "Yatırımcı" terimi bir Akit Tarafın vatandaşlığına haiz ve diğer Akit Taraf ülkesinde yatırımlar yapmış olan, yapmakta olan ya da yapacak olan gerçek veya tüzel kişileri ifade eder.

3. "Gerçek Kişi" bir Akit Tarafın geçerli kanunlar çerçevesinde vatandaşlık statüsüne haiz gerçek kişileri ifade eder.

4. Herhangi bir Akit Tarafa atıfla "Tüzel Kişi" sorumluluğunun sınırlı olup olmadığına bakılmaksızın kamu kuruluşları, şirketler veya ortaklıklar, kamu tröstleri ya da birlikler gibi, Akit Taraflardan birinin ülkesinde kurulmuş olan ve ilgili ulusal mevzuatla tüzel kişi olarak tanınan herhangi bir kuruluşu ifade eder.

5. "Hasılat" özellikle karları, faiz gelirlerini, yatırılmış sermayeden gelen hasılatı, kar paylarını, royaltileri, teknik hizmetler ve yardım gelirlerini, yeniden yatırılmış gelirleri, sermaye kazançlarını ve diğer ücretleri kapsamak üzere elde edilmiş veya gerçekleştirilmiş ancak henüz bir yatırımdan elde edilmemiş miktarları ifade eder.

6. "Ülke" terimi her Akit Tarafın kara sınırları içerisinde kalan bölgeyi ve kara suları sınırlarının ötesine uzanan, Akit Tarafların, üzerlerinde uluslararası hukuk çerçevesinde doğal kaynakların aranması, kullanılması ve korunması amacıyla yargı yetkisine ya da hükümlerlik haklarına sahip oldukları veya olabilecekleri münhasır ekonomik bölge ve kıta sahanlığı da dahil olmak üzere kara sularını ifade eder.

Madde 2

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her iki Akit Taraf da diğer Akit Tarafın yatırımcılarını ülkelerinde yatırım yapmak amacıyla teşvik edecekler ve bu yatırımlara kendi mevzuatları çerçevesinde izin vereceklerdir.

2. Her iki Akit Taraf da diğ er Akit Taraf Yatırımcılarının yatırımlarına her zaman adil ve eş it muameleyi garanti edeceklerdir. Her iki Akit Taraf da ÷lkelerindeki Diğ er Akit Taraf yatırımcıları tarafından yapılan yatırımların yönetimi, idamesi, faydalanılması, kullanımı, transferi, çevirimi, elden çıkarılması ve tasfiyesi ile bu yatırımların yapıldığı firmaların hiçbir şekilde haksız ve ayırımı tedbirlere maruz kalmayacaklarını garanti edecektir.

3. Yabancıların giriş i ve geçici ikameş i ile ilgili kanunlar çerçevesinde, her iki Akit Tarafın da vatandaşlarına ve aile üyelerine kendilerince ya da çalış tıkları şirketlerce diğ er Akit Tarafın ÷lkesinde yapılan ya da yapılmakta olan bir yatırıma kurmak, geliş tirmek, yönetmek ya da faaliyetleri hakkında danış manlıkta bulunmak amacıyla diğ er Akit Tarafın ÷lkesine girmek ve ÷lkesinde kalmak için izin verilecektir.

4. Her bir Akit Taraf yatırımlarla ilgili ya da yatırımları etkileyecek tüm kanunları, nizamları, idari uygulamaları ve prosedürleri yayımlayacaktır.

Madde 3

Milli Muamele ve En Ziyade Müsaadeye Mazhar Millet Hükümleri

1. Her iki Akit Taraf kendi ÷lkelerinin sınırları içerisinde, diğ er Akit Tarafın yatırımcıları tarafından yapılan yatırımlara ve bu yatırımcıların hak ettikleri gelirlere kendi yatırımcıları ya da üçüncü devlet yatırımcıları tarafından gerçekleştirilen yatırımlara ya da bu yatırımcıların hak ettikleri gelirlere uyguladığı muameleden daha az elverişli bir muamele uygulamayacaktır.

2. Akit Taraflardan her birinin yatırımcılarının yatırımları ile ilgili faaliyetlerine uygulanan muamele, Tarafların kendi yatırımcılarının ya da üçüncü Devlet yatırımcılarının benzer faaliyetlerine uygulananndan daha az elverişli olmayacaktır.

3. Bu Maddenin 1. ve 2. paragraflarındaki hükümler bir Akit Tarafın, Üçüncü Devletlere Gümrük veya Ekonomik Birlikler, Ortak Pazar Birlikleri, Serbest Ticaret Bölgeleri, Bölgesel ya da Alt Bölgesel Anlaşmalar, ya da çifte vergilendirmeyi önleme veya sınır ticaretini kolaylaştırma amacıyla yapılan Anlaşmalar nedeniyle verdikleri veya gelecekte verecekleri ayrıcalık ve avantajlara uygulanmaz.

Madde 4

Zarar ve Kayıpların Karşılanması

Herhangi bir Akit Taraf uyruğundaki yatırımcıların diğer Akit Taraf ülkesindeki yatırımlarında savaş ya da diğer silahlı çatışma, olağanüstü durum, ayaklanma, başkaldırma, isyan veya diğer benzer olaylar neticesi kayıplar meydana gelmesi durumunda, etkilenen yatırımların bulunduğu Akit Taraf yeterli tazminatı verecektir. Tazminat ödemeleri konvertibl para birimi üzerinden gereksiz gecikme olmadan ve serbestçe transfer edilecektir.

İlgili yatırımcılar mesul durumdaki Akit Tarafın vatandaşı olan yatırımcılar ile aynı muameleyi görecekle ve bir önceki paragrafta belirtilen tüm olaylarda üçüncü ülke yatırımcılarından daha az elverişli muameleye maruz kalmayacaklardır.

Madde 5

Devletleştirme veya Kamulaştırma

1. a) Bu Anlaşma kapsamındaki yatırımlar yasayla açıkça belirlenmedikçe ve yargılama yetkisi olan Mahkeme veya Heyetlerce verilmiş talimat ya da kararlar olmadıkça ortak mülkiyetlerini, zilyetliğini, kontrol ya da kullanımını devamlı ya da geçici olarak sınırlandırabilecek herhangi bir tasarrufa maruz bırakılmayacaklardır.

b) Bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları alınan tedbirlerin ayırımı olmaması ve tüm yasal hükümlere ve prosedürlere uygun olması şartıyla tam, süratli ve etkili tazminat ödenmesi kaydıyla kamu menfaati ya da ulusal çıkar söz konusu olduğu durumlar hariç, doğrudan ya da dolaylı olarak devletleştirilemez, kamulaştırılmaz, istimval edilemez ya da diğer Akit Tarafın ülkesinde benzer sonuçlar doğuracak tedbirlere maruz bırakılmaz.

c) Adil tazminat, devletleştirme ya da kamulaştırma kararı duyurulduğu veya ilan edildiği andan hemen önceki uluslararası kabul görmüş değerlendirme standartları ile hesaplanmış etkin piyasa değerine eşit olacaktır. Piyasa değerinin tespitinde sorun çıktığı takdirde tazminat kuruluşun asli ve ayırdedilebilir unsurları ile birlikte firma faaliyetlerinin bileşenleri ve sonuçlarının adil bir şekilde değerlendirilmesiyle hesaplanacaktır. Tazminat, ilgili Akit Taraf Hazinesi için ödeme günü geçerli olan uygulanabilir en yüksek iç borçlanma faiz oranları ile devletleştirme ya da kamulaştırma gününden ödeme gününe kadar geçen sürede hesaplanacak faizi de içerir. Yatırımcı ile mesul Akit Taraf arasında bir anlaşmaya varılamaması durumunda tazminat miktarı

işbu Anlaşmanın 9. Maddesinde belirtilen uyuşmazlıkların çözümü prosedürleri takip edilerek hesaplanır. Tazminat belirlendikten sonra derhal ödenir ve konvertibl para birimi üzerinden transferi için yetki verilir.

Madde 6

Anapara, Karlar ve Hasılatın Ülkeye İadesi

1. Akit Taraflardan her biri, yatırımcıların, tüm mali yükümlülüklerini yerine getirmelerinden sonra, aşağıda belirtilenleri, gereksiz gecikmelere meydan vermeden ve herhangi bir konvertibl para birimiyle transfer tarihinde geçerli olan kur üzerinden ülke dışına çıkarabileceklerini taahhüt eder:

a) anapara ve yatırımları devam ettirmek ve büyütme için kullanılan ek anaparalar;

b) net gelir, temettüler, royaltiler, teknik servis ve yardımlar için yapılan ödemeler ve diğer karlar;

c) yatırımın tümünün ya da bir kısmının satışından ya da tasfiyesinden gelen gelirler;

d) bir yatırımla ilgili olan kredilerin ve bundan doğan faizlerin geri ödemeleri için fonlar;

e) yürürlükteki milli mevzuat ve düzenlemelerde belirtilen şekil ve miktarlarda bir Akit Tarafın ülkesinde yapılan bir yatırımla ilgili diğer Akit Taraf vatandaşlarına taşarönlük ve hizmetler için ödenen ücret ve yapılan tahsisatlar;

f) işbu Anlaşmanın 4. ve 5. Maddeleri hükümlerinden doğan ödemeler.

2. İşbu Anlaşmanın 3. Maddesi hükümleri uygulanırken bu Maddenin 1. paragrafında belirtilen transferlere üçüncü bir ülke yatırımcılarına uygulanan şartların daha elverişli olması durumunda aynı şartları uygulamayı taahhüt ederler.

3. Her iki Akit Taraf da 1. ve 2. paragrafların hükümlerine bakılmaksızın a) gereksiz gecikmeye meydan verilmeden uygulamak şartıyla 1. ve 2. paragraflarda belirtilen hakların özüne dokunmadan bu Maddede belirtilen transferler konusunda takip edilecek prosedürü düzenleyen b) döviz transferleri ile ilgili raporları talep eden kanun ve düzenlemeleri sürdürebilir.

4. Bu Anlaşma çerçevesinde transferlerle ilgili "gereksiz gecikmeye meydan verilmeyen" terimi sözkonusu transferlerin normal ticari işlem prosedürlerine uygun olarak mümkün olduğunca hızlı gerçekleştirileceğini ifade eder.

Madde 7

Halefiyet

Bir Akit Taraf veya onun herhangi bir kuruluşu tarafından bu Akit Taraf yatırımcılarından birinin diğer Akit Taraf ülkesindeki yatırımlarına ticari olmayan risklere karşı sigorta garantisi verilmesi, ve bu garanti çerçevesinde ödemelerde bulunulması durumunda diğer Akit Taraf, sigorta edilmiş yatırımcının haklarını garanti eden Akit Tarafa orijinal hakları aşmaması kaydıyla geçeceğini kabul eder. Bu halefiyet dolayısıyla Akit Tarafa ya da onun kuruluşuna yapılacak ödemelerin transferiyle ilgili olarak işbu Anlaşmanın 4. 5. ve 6. Madde hükümleri uygulanır.

Madde 8

Yatırımcılarla Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözülmesi

1. Bir Akit Taraf ile diğer Akit Taraf yatırımcısı arasında, kamulaştırma, devletleştirme ve istivalin tazmini veya muadili tedbirlerle ve bunlara ilişkin ödemelerle ilgili olanlar da dahil olmak üzere, çıkacak herhangi bir uyuşmazlık mümkün olduğunca dostane bir şekilde çözümlenecektir.

2. Yukarıda bahsedilenler gibi bir uyuşmazlık, yazılı başvurudan itibaren altı ay içerisinde çözümlenememesi durumunda sözkonusu yatırımcı istediği takdirde uyuşmazlığı aşağıdakilerden birine götürebilir:

a) Geçerli iç mevzuata göre daha önce mutabık kalınmış olan herhangi bir uyuşmazlık çözümü prosedürü;

b) Akit Tarafın herhalükarda yetkili mahkemesi;

c) "EM Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu" (UNCITRAL) nun Uzlaşma ve Tahkim Hükümlerine uygun olarak kurulan bir Tahkim Komisyonu.

UNCITRAL tahkimi Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Tahkim Standartlarına uygun olarak, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 15 Aralık 1976 tarihli ve 31/98 sayılı Kararı çerçevesinde aşağıdaki koşullarla uygulanır:

Üç hakem olacaktır. Hakemlerin, Akit Taraf vatandaşları olmadığı durumlarda her iki Akit Tarafa da diplomatik ilişki içinde olan devletlerin vatandaşı olmaları gerekmektedir.

ð) Her iki Akit Tarafın, 18 Mart 1965 tarihli "Devletler ile Diğer Devlet Vatandaşları Arasındaki Yatırımla İlgili Uyuşmazlıkların Çözümü" konusundaki Washington Sözleşmesini imzaladığı zaman veya imzalar imzalamaz sözkonusu Anlaşma hükümlerince konan uzlaşma veya tahkim prosedürlerinin uygulanması için "Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Merkezi".

Her bir Akit Taraf kendileriyle diğer Akit Taraf yatırımcıları arasında çıkacak yatırımla ilgili uyuşmazlıklarda yukarıda bahsedilen "UNCITRAL" veya "ICSID" prosedürlerini uygulamayı kabul eder.

3. İlgili yatırımcı tarafından seçilen prosedür uyarınca varılan tahkim kararı nihai olup uyuşmazlığın bütün taraflarını bağlayıcı niteliktedir. Her iki Taraf tahkim kararını kendi milli hukukuna uygun olarak uygulamayı taahhüt eder. Tahkim Kurulunun kararının Akit tarafların ülkelerinde kabulü ve uygulanması, taraf oldukları uluslararası anlaşmalara uygun olarak kendi ulusal mevzuatları uyarınca yapılır.

4. Her iki Akit Taraf başlanmış olan herhangi bir Tahkim Prosedürü veya Hukuki Prosedür tamamlanmadan ve Akit Taraflardan biri tahkim kararında veya yargı hükmünde belirtilen hükümler çerçevesinde karara veya hükme veya sözkonusu dava ile ilgili uluslararası veya ulusal hukuka dayanan herhangi bir hükme uymadığı anlaşılmadan diplomatik yollarla bu tahkim veya yargı prosedürü konusunda pazarlığa girmekten kaçınacaklardır.

Madde 9

Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflar arasında bu Anlaşmanın yorumu ve uygulanması ile ilgili olarak çıkabilecek uyuşmazlıklar mümkün olduğunca diplomatik kanallardan dostane bir şekilde çözülecektir.

2. Uyuşmazlık, Akit Taraflardan birinin diğerine yazılı bildiriminden itibaren üç ay içerisinde çözümlenemezse Akit Taraflardan birinin isteği üzerine bu Maddede belirtilen Tahkim Kuruluna gönderilecektir.

3. Tahkim Kurulu aşağıdaki şekilde teşkil edilir:

Tahkim talebinin alınmasından itibaren iki ay içerisinde her Akit Taraf kurula birer üye tayin eder. Bu iki üye üçüncü bir ülkenin vatandaşını Başkan olarak seçer. Başkan diğer iki üyenin tayininden itibaren üç ay içerisinde tayin edilir

4. Tayinlerin bu Maddenin 3. paragrafında belirtilen sürelerde gerçekleşmemesi ve başka bir düzenlemenin mevcut olmaması durumunda Akit Taraflardan biri Uluslararası Adalet Divanı Başkanından, Üç ay içerisinde tayinleri gerçekleştirmesini isteyebilir. Divan Başkanının Akit Taraflardan birinin vatandaşı olması ya da kendisinin başka bir nedenle yukarıda belirtilen talebi yerine getirememesi durumunda başvuru Divanın Başkan yardımcısına yapılır. Divan Başkan Yardımcısının Akit Taraflardan birinin vatandaşı olması ya da kendisinin aynı şekilde talebi yerine getirememesi durumunda Divanın Akit Taraflardan herhangi birinin vatandaşı olmayan en kıdemli üyesi tayinleri yapmak üzere davet edilir.

5. Tahkim Kurulu çoğunlukla karar alır ve kararları bağlayıcıdır. Her iki Akit Taraf da kendi hakemlerinin giderleri ile duruşmalardaki kendi giderlerini öder. Başkanın giderleri ile diğer giderler taraflar arasında eşit şekilde paylaşılır.

6. Kurul, Başkanının seçiminden itibaren üç ay içerisinde bu Anlaşmanın diğer hükümleri ile uyumlu olmak şartıyla, usul kurallarına karar verir. Böyle bir kararın alınmamış olması durumunda Kurul, Uluslararası Adalet Divanından genel olarak tanınan uluslararası tahkim prosedürlerini dikkate alarak usul kurallarını belirlemelerini talep eder.

Madde 10

Diğer Hükümlerin Uygulanması

1. Herhangi bir konu hem bu Anlaşmanın hem de her iki Tarafın da taraf olduğu diğer bir uluslararası anlaşmanın ya da Uluslararası Genel Hukuk kurallarının kapsamına girdiğinde Akit Taraflara ve yatırımcılarına, vak'a bazında, çıkarlarına en uygun hükümler uygulanır.

2. Kanunlar, düzenlemeler, hükümler veya belirli kontratlar sonucu Akit taraflardan biri diğer Akit tarafın yatırımcılarına bu anlaşma ile verilenden daha elverişli bir muamele sağlarsa yatırımcılara daha lehtedeki bu muamele uygulanır.

Madde 11

Yürürlüğe Giriş

İşbu Anlaşma her iki Akit Tarafın birbirlerine kendi anayasal yükümlülüklerini yerine getirdiklerini bildirdikleri tarihte yürürlüğe girecektir.

Madde 12

Süre ve Sona Eriş

1. İşbu Anlaşma Madde 11'de belirtilen anayasal işlemlerin gerçekleştirildiği tarihten itibaren 10 yıl süreyle yürürlükte kalacak ve Taraflardan birinin anlaşmanın herhangi bir bitiş tarihinden bir yıl önce anlaşmanın bittiğini yazılı olarak bildirmediği durumlarda kendiliğinden 5'er yıllık sürelerle uzayacaktır.

2. İşbu Anlaşmanın Madde 12'de belirtilen bitiş sürelerinden önce gerçekleştirilen yatırımlar açısından 1. Madde'den 10. Maddeye kadarki maddeler yukarıda belirtilen tarihlerden itibaren beş yıl daha geçerli olacaktır.

İşbu Anlaşma, aşağıda imzaları bulunan ve Hükümetlerince Yetkili kılınanlarca ANKARA'da 22 MART 95 tarihinde, her biri asıl olan, Türkçe, İtalyanca ve İngilizce olmak üzere üç nüsha olarak imzalanmıştır. Yorumda farklılıkların bulunması durumunda İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İTALYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA